

გლხედი ბარბინ ალ. ბარბინიძე.

საუკადაღო შემთხვევა.

ლო თავის მოკავშირეების და შეთანხმებების, რომლებიც დადებულია დასავლეთის თავდაცვის ორგანიზაციის ფარგლებში. ამასთან ერთად აცხადებს, რომ ოსმალების საზარყო განქვითა სამხრეთში, როგორც შინაგანი, ისე აგარეთი ორგანიზაცია უცვლელ რჩება და არავლემის თავის მოვალეობის ასრულებასო.

მთუხედავთ ამისა ოსმალები დღეს მინცქ საშრობო ორგანიზაციის ხელში იმყოფებიან, რომელიც თავის თავს დიდი ათათურქის მემკვიდრე აცხადებს. მისი დღევანდელი მეთაურია, სამხრეთ შტაბის ყოფილი უფროსი, მინხელაი უდღესი უნარის გენერალი. მოახერხებს ის თავის ქვეყნის სამოქალაქო საქმეების ასევე უნარის მფარმატვის და გამოჩენისით არა სამაძლიარ პოლიტიკურ გამჭირაობას, ამას ახლო მომავალ დაგვანახებს.

ყოველ შემთხვევაში გურულის მიერ სამჯერ ზღვიდზე გაკეთებული განცხადება გვაფიქრებინებს, რომ მხედრების მიერ ხელსაფლებს ხელი შეუბრუნება მართლა დროებითია და ის მაღლის ხალხის მიერ თავისუფლად არჩეულ პარლამენტის და მთავრობის შემდეგ ის გადადგება. იმედო უნდა ვიქონიოდ, რომ მხედრების დიკტატურა სამხედრო დიკტატურის არ შეიქცევა, თუმცა ეს ოსმალების შინაური საკითხია. მთავარი ამას დიდი უკრძალვებით უნდა ადვილნის ძალი ქართულმა საზოგადოებამ, რადგან მის ვეცლუტის უშუალო კავშირი ექნება ჩვენი ქვეყნის მომავალთან...

ოსმალების საუკუნოვანი გამოცდილება აქვს რუსეთთან მეზობლობის და საეკვიპო ეს სიმწიერ დაწიყვებული ჰქონდეს, ამიტომ დასავლეთის ორიენტაციის ერთგულებით განცხადებები მით უფრო საარწმუნოა. მით უმეტეს რუსეთის არ ჩვენი ეპოქაში აუღია ხელი არც დაღიანაღლი სრულტეს კონტროლის ოცნებაზე და არც მის აღმოსავლეთ პროვინციებზე...

ოსმალეთის უღრესად პატრიოტულად განწყობილი სამხედრო ორგანიზაცია ამას მხედველობიდან ვერ გაუშვებს და ილუზიებს ვერ გაკავება. ეს საშრობოა ოსმალების აბსოლუტურ ყოველ გამომგზავნი დასავლეთის ერთგული წევრი და თანამშრომელი იყოს.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ათათურქის უახლოესი თანამშრომელი, ერთ დროს ყოფილი პრეზიდენტი და ყოფილი პრემიერი მინისტრი, იბნურთომე დიდი სამხატვრო სარგებლობის შინა ბრძოლებში გამარჯვებულ და ამ ეპოქაში ოსმალების მყარობად სამხედრო წრეებში. დასავლეთი მთავალყურეებს ეს გარემოება აფიქრებინებს, რომ მისი ხელისუფლებაში მოსვლა შესაძლებლობიდან გამო-

დასავლეთ გერმანიის მთავრობის ლტოლვილთა მინისტრმა განაცხადა, რომ 12-18 მილიონად აღ. გერმანიად გამოიქცევა 2863 აღ. გერმანიის მოქალაქე, რომლებიც მოთავსდებიან არაბ დას. ბერლინის შესაყვებ რესტებში. ვასლუ კვირის გამოქვეყნების რიცხვი 2600 იყო. უმეტესობა გლეხები არიან თავიანთი ოჯახებით. მინისტრის ცნობით სათანადო ღირებულებები მიეცა ყველა დაწესებულებას, რათა განსაკუთრებული დანაშაუდა აღმოუჩინონ აღ. გერმანიიდან გამოქვეყნდებულნი.

უცხოეთში გამგზავრებამდე აღწევლის განსაკუთრებული უფლებები მიუცია ლტოლვილთა მინისტრისათვის, რადგან აღ. გერმანიიდან გამოქვეყნდებულნი რიცხვის გამრავლება წინასწარ ყოფილა გათვალისწინებული. ეს დამოკიდებული ყოფილა იმ გარემოებაზე, რომ აღ. გერმანიის მთავრობამ, მსგავსად რუსეთისა, დაუწყებია "მინდრების სოციალიზაცია".

დას. გერმანიის მიღებული ცნობების თანახმად, აღ. გერმანიის კომუნისტების ლიდერებს დაუდგინდა "დიდი სისურავით და ძალდატანებით მიხედეს კოლექტივების დაარსება. უმოსობის განცხადებით "წლის ბოლომდე მოსობაზე კერძო საკუთრება მიეღა აღ. გერმანიის და ის მხოლოდ წარსულის მოგონებად და დარჩება". ამას წინ უსწრებდა დიდი პროპაგანდა: ათასობით და ათათასობით პროკლამაციები "სოციალური განახლება" სახელწოდებით და აუარებელ პროპაგანდისტები მოსდევს სოფლებს და აბსოლუტურად გამოცხადებულიყენენ თვით მმართველობა და მიუყურად ხელი, რომ "ნების მიხედ-

როცხელი არ არის. მის მიხედვით იმნულ ახალ ოსმალეთის ხალხურ ცვლად იმყოფებიან ეს ოსმალეთის შინაური საქმეა. მაგრამ როგორც უფრო მწიფე, ოსმალეთის ვერც ერთი მთავრობა დასავლეთი ორიენტაციის ვერ შეიქცის რუსული სამხრეთების გამო და ამ მხრივ მისი საგარეო პოლიტიკა უცვლელი უნდა დარჩეს. მაშინამდე არ იქნება ანტიკომუნისტური ბლოკის მოწინე ბოქსი.

ჩვენთვის ოსმალეთი სანტერქობა, როგორც უახლოესი მეზობელი ჩვენი ქვეყნისა და ჩვენი გულსსულირც იქით იქნება მამართლელი ვიცი. თუ რა ვეცლუტის დამატება ის მალეობა ამ პერიოდში და რა სახის მეზობლობაზე უნდა დაწმუნდეს ოსმალეთის პატრიოტული და საზოგადოებრივი კავსასული ურთიერთობა.

შედიდებენ კოლექტივებში და ნების მიერვე შექმნიდათ თავიანთი კონება", რომელიც ათა სიდათას პეტარი მიწის ფარგლებში ყალიბდებოდა. ხელის მოსაწერ ქალღმდზე, რომელმაც კომუნისტური მიხედვლებებს ხელს აწერინებდა, სხვათა შორის ყოფილა შემიღეს შემთხვევები: "გსურს ატორუმი იმი? ხარ აღმდნურის მომხრე თუ შემიღებინა მომხრე? თუ შემიღებინა მომხრე ხარ მაშინ ან აწერე ხელი". ცხელი ვერაფერ შეხედვდა ეთქვა კომუნისტების მრისხანე მოხელისათვის. თუ რა აქვს საერთო შემიღებინაობას და იდევრად გაკატრბულ და პრაკტიკულად დამარცხებულ კოლექტივობასთან?

აღ. გერმანიის მთავრობამ ასობით "ტექნიკური და პროპაგანდისტური" პროგრამები მიავლინა თურქი სოფლებში, რადგან—მათის არბით "მინდრის სოციალიზაციას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს სოციალიზმის საბოლოო გასანაჯვრებლად".

კომუნისტური მთავრობის აგრესიული პოლიტიკის განცხადება მოუშობს, რომ ყველაფერს უმტკიცებულად არ ჩაველია და "ზოგიერთი პროვინციებში პასიური წინააღმდეგობის ცენტრები შექმნილა" და ამისთვის იმეო, რომ "დაეკვირვება მრავალი დაპყრობის გადალახვა და შეიძლება ამან შეამკროს შემოსავალი". ცნობილია, რომ უკანასკნელი წლების მანძილზე აღ. გერმანიის საზოგადოებრივი ცხოვრებაში განვიდიდა და "სახელმწიფო" სულს აღქვავდა მხოლოდ სხვა კომუნისტური ქვეყნებთან შემოზიდულ საქონლით

აღ. ბერლინს "ქრისტიან დემოკრატული" პარტიის (რომელიც კომუნისტური პარტიის ფილიალია და მის ავსოლუტურ მოპირილებაში) მდივანი აცხადებს, რომ "გლეხებში პასიური წინააღმდეგობის შექმნა ევლსის ბრალია და ჩვენ არ ვიქნებით გულხედვლადი იქნებით, თუ რაივე (ევანგელური და კათოლიკური) განხრის მღვდლებს ასაზრდოებენ გლეხების წინააღმდეგობას".

დას. ბერლინი შხიზნულ გლეხების განცხადებით, "მდგომარეობა კულტურაში, გლეხებში ძალით ერეკვითან კოლექტივში, და გარემოებამ იძულებული გაგვხდა მივეკვირვებინა აღ. გერმანიის, რომელმაც ჩვენ და ჩვენი მამა პუკები მიზანდინნად გამოქვეყნდებიყენით" მრავალ მოვანს, გამოქვეყნის წი. ცეცხლი თუ უკლებითან თავიანთი მამლისათვის და შენიშნებთან ერთად გადაუწყვიტო შენიშნაბული სახედაც.

ასე აბედნირებებს მოსკოვი ყველა ქვეყანას, სილაც ეი ფხვს შედგამს!

რუს პუბლიცისტთან, რომელიც სულ ახლო წარსულში არწმუნებდა ამერიკელებს, რომ მომავალ რუსეთში აზარ იარსებებს არა რუსი ერის საკითხი, იმის შესავსად, როგორც დღევანდელი ამერიკაში არ არსებობს ინდიანების მოვლის საკითხი. ამგვარი მოსაზრებების ატორები ფიქრობენ, რომ ამერიკული პოლიტიკური და საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისათვის საღელსო რუსეთში მთლიანობით არსებებულ არა რუს ერების, რომლებსაც აქვთ საკუთარი კულტურა, მრავალსაუკუნოვანი ტრადიცია და ეთნოკულტურული სახელმწიფოებრივი არსებობის და რაც შეეხება, მათ არავითარი პრევილია არა მათი ათიქვიდნენ რუსის ხალხში და მათ ჩაყლაპვინონ.

იმის თქმა, თითქმის პიტერბარს ხელიგნებრად შექმნა საბჭოთა კავშირის ხალხებ შორის ერთგული იღვა, ნიშნავს დატყობის დამახინჯებას და ემოციებზე თამაშს. მსგავსი მთოვლენა არ უნდა იმბარბოდეს პასუხისმგებელ მოღვაწეთა შორის. პიტერბარს სახელი იმდენად არის შეზღუდული, რომ რასაც მიეკავება მასხე სტიკებს შეე ლაქას. პიტერბარს არ არის ერთგული იღვის შემქმნელი საბჭოთა კავშირის ტრიბიუნალი მისაზრებების არსი. ის დიდი უფრო აზრე არსებობდა. 1917 წლის რევოლუციის შემდეგ როდესაც რუსეთის იმპერატორის ყველა არა რუს ერებამ დამოუკიდებლობა გამოაცხადეს, სარწმუნოდ შეიძლება თქმა, რომ იმ დროს გეგმარტერ პიტერბარს არსებობა არც ერთი არა რუს არ ეცოდინებოდა.

საკმადი გაუფრთხილებლობა რუს პოლიტიკური მოღვაწისაგან იმის თქმა, რომ საბჭოთა ხალხის როგორცელი მისწავლებების მხარისდაჭერა ნიშნავს საბჭოთა პროპაგანდის აყვას, რადგან ამით ბოლშევიკები განაშკაფებენ სახელმწიფოს მილიანობას და განუყოფლობის დამცველათი. თავისთავად იმის საკითხი: ვის თვალში ქმნიან იმის ბოლშევიკებს ასეთ დამცველად და ამით ვის სიმპატიას კეთდავენ? ყოველ შემთხვევაში საბჭოთა კავში-

რის არა რუს ერთა შორის ეს არ მიხედება. მაშროგორღა შეიძლება რუსები ჩაეთვალდნ დაპუბლიც ერა? ისინი ვეცლენინებან თუ არა დამპყრობლებად, მათ მხარის დამჭერად და დამხმარებ მარცხ.

ჩვენი წერილის დასასრული ადენიშნელ, რომ ორბოქს მეტი წლის განმავლობაში რუსული პოლიტიკური აზროვნება არ დაძაბულ მკვეთარ წერტილიდან, ან ხნის განმავლობაში ეი მრავალი რამ გამოიკვლია და ეკლტურული კაცობრიობის ცხოვრება ახალი მართლებით წარმართა. რუსებისთვის და მათი მახლობლისთვის უტყუირობა იქნებოდა მათი მოიხედნ თუ რა ხდება მათ ვარშეში. მაშინ ისინი დიანახვენ, მაგალითად, მსოფლიო ისტორიაში ჯერ არ ნახული ძლიერებით გამოღინებულ ერთგულ იღვას და მის აყვავებას, რომელმაც დაანერგა მთელი რიგი მრავალერობი იმპერიები. ეს მათ გამომავლებად და იმ დასქვანებლ მიიყვანდა, რომ მთლიანად განუკუთვლელი რუსეთის იღვა არბოეს უნდა მხარდებოდნ. მაშინ ისინი ვაგებდნენ, რომ საბჭოთა ახალი გზების ძებნა არა სხვებზე გამბატონებაზე ოცნება.

მთუხედავთ იმისა, რომ საბჭოთა კავშირი მსოფლიო კომუნისტების ცენტრია, ის თანდათანობით გადაიქცევა სუფთა რუსული ერთგულ სახელმწიფოდ, სილაც გამბატონებულა რუსის ხალხი და დამორჩილებულ მდგომარეობაში არა რუსი ერები. რუსებს შეუძლიან თვითონ შეიფასონ კომუნისტები, მაგრამ ისინი უარყოფიდათ არ აყვებენ საბჭოთაის იმპერიული პოლიტიკას, რადგან რუსები ამასი, უმთავრესად ზედვენ თავიანთი ხაზშილი—რუსეთის საერთაშორისო მნიშვნელობის მხარდას. ვასულ მსოფლიო იმის პერიოდში საბჭოთა კავშირის ხალხებში ისარგებლეს სასურველად წარმოშობილი მოვლენებით და საბჭოთა რეჟიმს შერბოლდნენ. არა რუსი ერები ბრძოლის მიზანი ერთგულნი და სოციალური თავ-

ვისუფლება იყო, რუსების ეი მხოლოდ სოციალური. რუსული მოძრაობის განმსპარაუნებელი ვენს. ფლასების ბრძოლის მიზანი მხოლოდ კომუნისტების დამარცხება იყო, როგორც სოციალური სიბოროტისი. რაც შეეხება საბჭოთა კავშირის, უტყუ სთვდა რუსეთის ტერიტორიალურ განუყოფლობის ის ავსოლუტურად მომხრე იყო და იცავდა რუსულ თვითმყარებელ პოპოლს.

მრავალეობამ სახელმწიფოს დაყოფა და მის შემდგომედ ერების სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა ისეთი ფაქტორია, რომელსაც არ შეიძლება ანგარიში არ გაუწიოს. იმ სახელმწიფოებშია, რომლებმაც ეს უტყუ შეიღეს და წინააღმდეგობას არ უწევენ ერთა შორის ურთიერთობის ნორმალურ განვითარებას, ადვილად პოლუდობს საერთო ენას მის წინააღმდეგამოსულ ხალხებთან და ცხოვრებას ამდარებენ ახალ, საერთოდ დამაკმაყოფილებელ საფუძვლებზე. ხშირ მოახერხა ინგლისმა ეპოვა საერთო ენა თავის ყოფილი კოლონიებთან, რომლებიც სუვერენულ სახელმწიფოებად იქცენენ.

მართალია დიდი ყოყმანის შემდეგ, მაგრამ საზრუნავიც ამანვე დადგა. თავის იმპერიული შემოღობ იმ ერებში, სილაც არ უწინააღმდეგება მათ ერთგულ მისწრაფებას, მოახერხა საერთო ენის ბოვნა და ამით მისი სილდე და სილადი არ შემცირებულა. იქ ეი სილაც იცავს ძველ პრინციებს შექმნა ქათის და სისხლის ღვრა.

ეს პრინციები რუს პოლიტიკურ წრეების უარდლებასაც იპყრობს, მაგრამ მათი ფიქრობ, ეს ხდება მხოლოდ კოლონიალურ სახელმწიფოებში, ხოლო რუსეთის კოლონიები არა აქვს და ამიტომ ბუნებრივ მოვლენების სხვაგვარი განვითარების კატეგორიას ეკუთვნის. რუს მოღვაწეების ეს მოსაზრება ალბად იქილან გამომდინარეობს, რომ რუსეთის მიერ დაპყრობილი ტერიტორიები ზეგების და ოკეპანების გადაღმა არ მდებარეობენ და მხედველი

ვასულ თვეში ნორვეგიის დედა ქალაქში გაიხსნა საბჭოთა კავშირის ინტელსტრუქტურული გამომწევა. ამ შემთხვევის გამო ნორვეგიის სტუმრები მიქიანია. გამომწევაზე მიწვეულ ესტმართა შორის იყო ერთგობილი მტატების ელჩი ქანი ფრანკის ვილისი.

როდესაც შერთვების შეტატების ელჩი მიუახლოვდა გამომწევის გახსნაზე მიწვეულ სტუმრამასინდრების ჯგუფს, მან ხელი ჩაპირათა ნორვეგიის პირველ მინისტრს. საგარეო საქმეთა მინისტრს, ოსლოს ქალაქის თავს და სხვა დამსწრეებს; ხოლო როდესაც მიუახლოვდა მიქიანია, მას "გამბედულად ჩაებნა თვალმუში", ხელი არ ჩამართვდა და ზურგი უტყენა.

ნორვეგიული ექრნალისტების აზრით ეს და პოლიტიკური "ინციდენტი" გამოიწევა მიქიანის სტიკებამ, რომელიც წარმოსთქვა ორი დღის ადრე მის სადაქციმებლ გამარჯვებულ ბანკეტზე. მიქიანია თავს დაესხა შეერთებულ შეტატებს და ეკრით მის პრეზიდენტს. მან განაცხადა: "შერთვებელი შეტატების განხარჩება მსოფლიოს დაპყრობა და მისი დღევანდელი. მისი სიტყვით ისინი (ამერიკელები) იდეოლოგიური მოტივებით ცდობენ ამ მისხის მიღწევას. საბჭოთა ტერიტორიაზე მათი სახავაშულო თვითმფრინვის გამოქვეყნება და არხეპერის მიერ მისი გამარჯვლება ამის საუკეთესო საბუთია. ამერიკელებს ეს ახალი დოქტრინა ნიშნავს უსაფრთხო სადაპროლის, მოქალაქობრივი უფლებების და განვითარებულ ერების პრინციების გაყალბებას".

ცხელია, დამსწრე ნორვეგიელების, ან სხვა ქვეყნების წარმომადგენლების, თავისი ეკრპოლი, ქალმწიფობრივი სიმორცხვე ნებას არ მიცნება ეკითხა მიქიანისთვის; თუ რას ნიშნავს და რით არის გამოწვეული საბჭოთა კავშირის აგრესიული პოლიტიკა ქვეყნებში, ყოველ ვიციებში, თუ არა რუსეთის მსოფლიოში გამბატონების ცეცხ? ან რას ნიშნავს რუსეთის მიერ 89-ჯერ "ცეტოს" უფლებების გამოყენება გაერთიანებულ ერებში. თუ არა მისი პრინციების ვაგებლებას და მის აბსოლუტადებას ან საბჭოთა კავშირის მიერ დაპყრობილ ერების მიწურ მდგომარეობაში ცხოვრება და ამისთვის უფლებების და სხვა ქვეყნების სუვერენობის შელახვა?

თათანახობის და დაზავებას? ცუველ ქნილ ვინებან ასეთი გაბედულება არ მოეთხოვება და ამით უტყუბული საბჭოთა პროკოკული ეთიომობა ახალ-ახალ თავდასხმას არ ერდება.

ბილანდ უმეგნენ, რომ მათ მიერ დაპყრობილი მიწაზე ნაწარმოება სუფთა წლის კოლონი ალტერი პოლიტიკა. უღრესად ცდენბი რუსები, თითქმის ერთგულ იღვა არბოეს მხოლოდ კოლონიალურ იმპერიებს. ამის დასანახავად საპარისისა წიათობის ავსოლუტის იმპერიის უკანასკნელი დღეების ისტორია.

როგორ შეიძლება ფიქრი, რომ ერთგულ სახელმწიფოებრივი მისწრაფებას არ არსებობს მდღად ისტორიისა და მრავალსაუკუნოვან სახელმწიფოებრივი ტრადიციის ერებში, როდესაც ერთგულად და კულტურულად დაბალ საფეხებზე მდგომ ცენტრალური აფრიკის ტრიბების წარმოებად დამოუკიდებელი არსებობის ძლიერი მოძრაობა?

ერთგული იღვა ის ძალა, რომელიც შექმნის სახელმწიფოებრივი ცხოვრების ახალ ფორმას საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე, რაც მალე უმეგნებს ახალ რუს პოლიტიკური წრები, მით უტყუთისა მათთვის, რადგან მხოლოდ ამ გზით შეიძლება იმ წინააღმდეგობის მოსაძრა, რომელიც ამ ემად რუს და არა რუს ერთა შორის არსებობს.

ურთიერთობის ახალი ფორმა არ არის რუს-საბჭოთაის საფართოყო და დამბაზლებული. თავისი ის მთლიანობა მსოფლიოთი, ბუნებრივი სილდერებებით და სხვა მრავალი ერებებთან—რუსეთი მარცხ დიდ სახელმწიფოდ დარჩება. ხოლო თავის მეზობლებთან კეთილ ურთიერთობით ცხოვრება მის ღირებულობის უფრო ასწესებს, ვიდრე იძულებითი თანყოფილება ხალხებით მრავალეობის სახელმწიფო, რომელზედაც ოცნებობენ რუსი პოლიტიკური მოღვაწეები, რომლებიც ანგარიშს არ უწევენ არც ცხოვრების დენს და არც საკუთარი ხალხის ნამდვილ ინტერესებს. ამიტომ ვიდრე ეი არ მომხდარა ნიკოლაევსკის პრეტენზიები უსაფუძვლო და "დაპყრობილ ერებ" შორის რუსეთის ადგილი არა აქვს.

დ. შალკაყვილი.

